

Ü-ŞK SPOR HEKİMLİĞİ ANABİLİM DALI HİZMET KAPSAMI

Dok.Kodu : FR-ŸLY-15-321

İlk Yay.Tarihi : 15 Nisan 2007

Sayfa
1 / 6

Rev. No : 03

Rev.Tarihi : 28 Şubat 2012

1. HİZMET KAPSAMI:

Spor Hekimliği Anabilim Dalı, 10 yaş üzerindeki sporcularla hastalara ve toplumun sağlıklı bireylerine ayaktan tedavi ve koruyucu hekimlik hizmetleri sunmaktadır. Bu hizmet haftada 5 gün günlük normal mesai saatleri dahilinde sunulur. Gerektiğinde bu hizmet saha hizmeti şeklinde birim dışında da verilir.

- Yataklı Bakım Hizmeti:** Yoktur
- Poliklinik Hizmetleri:** Spor Hekimliği polikliniğinde spor yaralanmaları ve sağlıklı yaşam egzersiz ile sistemik hastalıklar ve egzersiz poliklinik hizmetleri sunulmaktadır. Poliklinik hizmetleri Pazartesi 10.00- 16.00, Salı 9.00-15.00 ve diğer günler 9.00-16.00 saatleri arasında hizmet sunmaktadır.
- Konsültasyon hizmeti:** Hafta içi her gün mesai saatleri dahilinde diğer departmanlardan gelen konsültasyonlara bakılır. Gerektiğinde mesai saatleri dışında icapçı olarak konsültasyon hizmeti verilir.

2. SPOR HEKİMLİĞİ HASTA KABUL KRİTERLERİ:

- Spor Hekimliği birimlerine ayaktan spor yaralanması olan hastalar, spor yaralanmalarından korunmak isteyen sağlam sporcular, sağlıklı yaşam ve egzersiz ile sistemik hastalıklar ve egzersiz için öneri almak isteyenler direkt başvurabilir. Bu amaçla diğer klinik ve hastanelerden sevk edilen hastalarda kabul edilir. Spor Hekimliğine başvuran hastanın başvurusunu hekim, kabul veya reddine karar verme yetkisine sahiptir. Gerektiğinde Anabilim Dalı Başkanının görüşü alınır.
- Hastayı göre hekim hastanın yakınmalarına ve sorunlarına ilişkin hizmetleri vermek üzere öncelikle Spor Hekimliği uzmanlık belgesine sahip olup yetkilendirilmiş olmalıdır. Aksi takdirde hasta bir başka hekim veya ya da birime veya bu hizmeti sunabilecek bir hastaneye sevk edilir.
- Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi üçüncü basamak sağlık hizmeti sunmaktadır.

3. SIKLIKLA TEDAVİ EDİLEN HASTALIKLAR, UYGULANAN PROSEDÜRLER VE HİZMETLER:

a. Spor Yaralanmaları :

- Diz Yaralanmaları;
 - Ön çapraz bağ yaralanmaları ve konservatif tedavisi
 - Diz menisküs yaralanmaları ve tedavisi
 - patellar tendinopati tedavisi
- Ayak-Ayakbileği yaralanmaları:
 - Ayakbileği ligaman yaralanmaları ve tedavisi
 - Aşil tendinopatisi
 - Ayak ark sorunları ve tedavisi
- Bel-Abdomen-Kalça yaralanmaları;

Bu doküman Uludağ Üniversitesi Rektörlüğü'ne aittir. Başkaları tarafından kullanılamaz ve çoğaltılamaz.

UÜ-SK SPOR HEKİMLİĞİ ANABİLİM DALI HİZMET KAPSAMI

Dok.Kodu : FR-PLY-15-321

İlk Yay.Tarihi : 15 Nisan 2007

Sayfa
2 / 6

Rev. No : 03

Rev.Tarihi : 28 Şubat 2012

1. Lomber Strain ve tedavisi
2. Adduktör tendinopati tedavisi
3. Sporcuda spondilolizis ve spondilolistezis
4. Lomber diskopati ve tedavisi
- iv. Omuz yaralanmaları;
 1. Impingement sendromu konservatif tedavisi
 2. Rotator manşon patolojileri konservatif tedavisi
 3. Anterior omuz instabilitesi rehabilitasyonu
- v. Dirsek, el-elbileği yaralanmaları;
 1. Lateral epikondilit tedavisi
 2. El bileği sprainleri konservatif tedavisi
- vi. Kas yaralanmaları tedavisi
- vii. Aşırı kullanım yaralanmaları tedavi ve korunma yöntemleri;
 1. Stres kırığında yaklaşım
 2. Osgood-Schlatter tedavisi
 3. Tendinopatilerde tedavi yaklaşımı
- viii. Spor yaralanmalarında girişimsel uygulamalar, bandajlama ve artez kullanımı;
 1. Eklem sıvısı aspirasyonu
 2. Lokal yumuşak doku enjeksiyonu
 3. Diz ve ayakbileği bandajlama
 4. Diz ve ayakbileği splint uygulama

b. Hizmetler ve faaliyetler:

- i. Aerobik kapasite değerlendirme (Metabolik analiz)
- ii. Anaerobik kapasite değerlendirme
- iii. Antropometrik ölçüm
- iv. İzokinetik dinamometre ile egzersiz
- v. İzokinetik dinamometre ile kas kuvvet testi
- vi. Sensorimotor kontrol testleri
- vii. Egzersiz danışmanlığı
- viii. Sporda doping, beslenme ve psikolojik danışmanlık

4. SPOR HEKİMLİĞİ ÜNİTELERİNE KABUL EDİLECEK HASTALAR:

a. Spor Hekimliği Polikliniğine kabul edilecek hastalar:

- i. Spor kökenli yaralanması olan sporcular ve diğer hastalar
- ii. Spor yaralanmalarından korunmak için danışmanlık hizmeti isteyen hastalar
- iii. Sağlıklı yaşam ve egzersiz programlarına katılmak isteyen hastalar
- iv. Performans analizi ve fiziksel uygunluk testlerine katılmak isteyen hastalar
- v. Spor öncesi lisans muayenesi amacıyla gelen sporcular ve spora yeni başlayan bireyler için klinik değerlendirme
- vi. Spor da beslenme , ergojenik yardım ve doping amacı ile bilgilendirilmek isteyen hastalar

UÜ-SK SPOR HEKİMLİĞİ ANABİLİM DALI HİZMET KAPSAMI

Dok.Kodu : FR-PLY-15-321	İlk Yay.Tarihi : 15 Nisan 2007	Sayfa 3 / 6
Rev. No : 03	Rev.Tarihi : 28 Şubat 2012	

- vii. Diğer klinikler ile 1. ve 2. basamak sağlık kuruluşlarından yukarıda sayılan maddeler ışığında polikliniğe sevk edilen veya konsültasyon istenen hastalar

5. KADRO PLANI

a. Personeli Sayısı ve kompozisyonu (11 Nisan 07 itibarı ile) :

- Uzman- 3
- Araştırma görevlisi (Hekim)-3
- Beden eğitimi uzmanı-1 (1 pozisyon boş)
- Psikolog-1
- Fizyoterapist- yok (2 boş pozisyon)

b. Kadroların sayı ve nitelik itibarı ile yetersizliğini giderme amacıyla izlenen yöntem

- Anabilim Dalı Başkanı kadro planı oluşturmaktan sorumludur
- Anabilim Dalı Başkanı gerekli personel sayısı ve özelliklerini idari birimlere bildirir ve sürekli izler

6. PERSONELİN KALİFİKASYONU

- Tüm Hekimler Spor Hekimliği Uzmanlık eğitimi almış olmalı veya Spor Hekimliğinde Doktora yapmış olmalıdır.
- Fizyoterapistler 4 yıllık Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Yüksek Okulu mezunu olup en az 2 yıl Spor Hekimliği birimlerinde veya Spor Kulüplerinde çalışmış olmalıdır.
- Beden eğitimi uzmanı 4 yıllık Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu mezunu olup fitness antrenörlük sertifikasına sahip olmalıdır.
- Psikologlar Klinik psikoloji doktorası yapmış olmalıdır.

7. PERSONELİN YETKİNLİK DÜZEYİNİ KORUMAK İÇİN UYGULANAN HİZMET İÇİ SÜREKLİ EĞİTİM PROGRAMI:

- Sabah Toplantısı: Haftada en az iki gün yapılır
- Poliklinik hastalarının değerlendirilmesi: O gün muayene olan veya ayaktan tedaviye gelen hastalarla ilgili gün içi vaka sunumları
- Ayda bir dış kliniklerle ortak toplantı
- Araştırma görevlileri eğitim seminerleri ile dış klinik eğitim seminerleri
- İdari birimlerce düzenlene standart kurslar
- Dış kongre sempozyum, panel ve workshoplar

8. GEREKLİ YETKİNLİKLER:

- Hastane ve birime oryantasyon
- Hekimler için BCLS sertifikası (2 yılda bir yenilenir)
- Hekimler için ALCS sertifikası (2 yılda bir yenilenir)
- Enfeksiyon Kontrol oryantasyon sertifikası (Yıllık)
- Yangın ve güvenlik oryantasyonu (yıllık)

9. DİĞER BİRİM VE PROGRAMLAR İLE İLETİŞİM YÖNTEMİ:

Bu doküman Uludağ Üniversitesi Rektörlüğü'ne aittir. Başkaları tarafından kullanılamaz ve çoğaltılamaz.

UÜ-SK SPOR HEKİMLİĞİ ANABİLİM DALI HİZMET KAPSAMI

Dok.Kodu : FR-PLY-15-321

İlk Yay.Tarihi : 15 Nisan 2007

Sayfa
4 / 6

Rev. No : 03

Rev.Tarihi : 28 Şubat 2012

- a. **Spor Hekimliği birimi içinde iletişim:** Hastadan sorumlu hekim, araştırma görevlisi, fizyoterapist ve psikolog takip ettikleri ortak hastalarda sürekli iletişim içerisindeyler. Ayrıca haftada iki gün tüm çalışanların katıldığı toplantılar yapılır. Ayda 1 kürsu kurulu ve kalite kurulları toplanır.
- b. **Diğer birimlerle iletişim:** Ayda bir dış kliniklerle ortak toplantılar, eğitim seminerleri, kalite birimi tarafında düzenlene ortak toplantılar, her türlü idare tarafından düzenlene toplantılar, yüz yüze veya telefonla sözel olduğu gibi yazılı veya e-posta yolu ile diğer birimlerle iletişim sürdürülmektedir.

10. DİĞER BİRİMLERLE İŞBİRLİĞİ SAĞLAMA AMAÇLI İLİŞKİLER:

Ortak izlene hastaların çokluğu itibarı ile Ortopedi ve Travmatoloji Anabilim Dalı ile aylık düzenli toplantılar gerçekleştirilmektedir. Sistemik hastalıklar ve egzersiz kapsamında Gene Cerrahi ve Psikiyatri klinikleri ile ortak hasta izlemi yapılmaktadır.

11. SPOR HEKİMLİĞİ BİRİMİ AMAÇLARI:

Uludağ Üniversitesi Sağlık Kuruluşlarının İlke ve Değerleri çerçevesinde:

1. Lisans ve Uzmanlık öğrencilerinin en iyi şekilde eğitilmesini sağlamak
2. Spora katılım öncesi sağlık muayeneleri ile sporcuların ve toplumun diğer bireylerinin güvenli bir şekilde spor yapmasının sağlamak;
3. Bireysel ve dolayısıyla toplumsal sağlığın korunması ve geliştirilmesi yönünde egzersize katılımı ilgili araştırma yapmak ve eğitici rol oynamak;
4. Sağlığın korunması ve geliştirilmesi için egzersiz reçetesi oluşturmak ve bunu uygulamak;
5. Spora katılımı ortaya çıkan akut veya kronik sağlık sorunları veya yaralanmaların muayene, ölçme ve değerlendirmesini yapmak, tanısını koymak ve medikal ve sportif rehabilitasyon tedavilerini planlamak, gerektiğinde ilgili uzmanlık dallarına yönlendirmek;
6. Saha hekimi olarak spor alanlarında ilk yardım uygulamaları yapmak;
7. Spor kulüplerinde takım hekimliği uygulamaları ve danışmanlık yapmak;
8. Her türlü doping yöntemi ile mücadele çalışmalarına katılmak;
9. Kadın, çocuk ve yaşlı sporcu gibi özel gruplarda antrenmanın etkileri, sportif performans ve spor yaralanmaları üzerine araştırma yapmak ve bu grupların sağlıklı bir şekilde spor yapabilmesi için gerekli önlemleri almak

UÜ-SK SPOR HEKİMLİĞİ ANABİLİM DALI HİZMET KAPSAMI

Dok.Kodu : FR-PLY-15-321

İlk Yay.Tarihi : 15 Nisan 2007

Sayfa
5 / 6

Rev. No : 03

Rev.Tarihi : 28 Şubat 2012

10.Egzersiz yararlı olduğu diabet, astım, obezite, hipertansiyon ve psikiyatrik sorunlar gibi değişik hastalıklarda ek tedavi olarak egzersiz reçeteleri hazırlamak ve egzersizin etkilerinin takibini yapmak.

12.PERSONEL VE HASTALARA İLİŞKİN PROBLEMLER:

- Tedavi ve laboratuvar hizmetlerinde kullanılan alet ve cihazları 10 yıldan eski olması, bakım sözleşmelerinin olmaması ve sorunlu çalışması nedeniyle hizmet aksamaları
- Başta fizyoterapist olmaması ve Beden Eğitimi Uzmanı sayısı eksikliği nedeni tedavi hizmetlerinin aksaması
- Sporcu hastaların birime sevk edilme sorunları
- Saha çalışmalarının yetersiz olması

13.PERFORMANS İYİLEŞTİRME FAALİYETLERİ:

- Kalite toplantıları
- Hekimlerin birbirini değerlendirmesi
- Haftalık toplantılar
- Komplikasyon olan hastaların gerektiğinde ilgili olabilecek kliniklerle birlikte değerlendirildiği vaka toplantıları
- Hastaların şikayet ve önerileri
- Personel şikayet ve önerileri
- Performans indikatörleri

14.KALİTE İNDİKATÖRLERİ:

- Hekim başına düşen hasta sayısı
- Poliklinik aylık hasta sayısı
- Ayaktan tedaviye gelen hasta sayısı
- Uzman hekim başına düşen hasta sayısı
- Poliklinik randevu süresi
- Mortalite oranı
- Konsültasyon cevap süresi

15.KLİNİK KILAVUZLAR:

- Athletic injuries and rehabilitation (1996) JE Zachazewski, DJ Magee, WS Quillen.
- Sports medicine manuel (1990) International Olympic Committee (IOC) Medical Commission.
- Spor Hekimliği, sporcu sağlığı ve sakatlıkları (1994) TA Kalyon.
- Functional rehabilitation of sports and musculoskeletal injuries (1998). WB Kibler, SA Herring, JM Press, PA Lee.

UÜ-SK SPOR HEKİMLİĞİ ANABİLİM DALI HİZMET KAPSAMI

Dok.Kodu : FR-YLY-15-321	İlk Yay.Tarihi : 15 Nisan 2007	Sayfa 6 / 6
Rev. No : 03	Rev.Tarihi : 28 Şubat 2012	

- e. Sport Injuries. Mechanisms, Prevention, Treatment. Fu FH- Stone DA.
(2001) (Uludağ Üniversitesi Kütüphanesinde Mevcut)